

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 819/01
Zo dňa: 10.04.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 17
Počet príloh: 1

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami SR**

Obec Somotor

Košice november 2014

Zhrnutie

Kontrola efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky vychádzala zo schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na roky 2012 - 2014, kde nosnou oblasťou kontrolnej činnosti je efektívna verejná správa a v rámci nej samospráva a spokojný občan.

Zároveň kontrola nadväzovala na vypracovanú predbežnú štúdiu v roku 2013, ktorej účelom bolo preveriť procesy v koncepte komunálnej reformy a programu modernizácie územnej samosprávy. Kontrolovanými subjektmi kontrolnej akcie bol štatisticky reprezentatívny súbor 93 obcí SR.

Účelom kontroly bolo preveriť efektívnosť a účinnosť pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu v kombinácii s kontrolou výkonnosti, tzn. okrem dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov bola preverovaná výkonnosť pri výkone vybraných pôsobností obce/mesta.

Pri kontrole boli použité techniky ako preskúmanie relevantných dokladov (rozpočty, vrátane ich programov a z nich vyplývajúcich cieľov, plánovacie a strategické dokumenty, zmluvy, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva, finančné a účtovné výkazy, účtovné doklady, záverečné účty, rôzne druhy štatistických výkazov a i.), rozhovory s manažmentom a zamestnancami obce.

Zistené údaje boli následne analyzované, bol vykonaný výpočet pomerových ukazovateľov, kontrolné zistenia a závery uvedené v protokole o výsledku kontroly budú slúžiť ako podklad pre účely vypracovania súhrnnej správy o výsledku kontrolnej akcie, v ktorej bude analytickými metódami na preverených zozbieraných údajoch od všetkých kontrolovaných subjektov zhodnotená efektívnosť a účinnosť výkonu vybraných pôsobností v závislosti od viacerých parametrov (počet obyvateľov, príjmy obce a pod.).

Kontrolou bolo zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z dôvodu, že obec Somotor zostavila svoj rozpočet bez rozpočtu rozpočtových organizácií vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, nemala spracovaný programový rozpočet obce, rozpočet na rok 2011 nebol súčasťou viacročného rozpočtu a počas rozpočtového provizória nepostupovala v súlade s uvedeným zákonom. Nedostatky boli zistené aj pri schvaľovaní záverečného účtu obce.

Pri kontrole hospodárenia s verejnými prostriedkami bolo zistené porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 2 422,74 eur vyplatením odmien poslancom obecného zastupiteľstva v rozpore so schválenými zásadami odmeňovania poslancov.

Tým, že nebola vykonaná dokladová inventarizácia účtov a účtovná závierka obce neposkytla verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, bol porušený zákon o účtovníctve. Zákon o majetku obcí bol porušený tým, že obec nevenovala dostatočnú starostlivosť hospodáreniu a nakladaniu s pohľadávkami obce.

Zároveň bolo zistené, že obec nemala vypracované dokumenty ako komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy.

Preverením využívania finančných a ľudských zdrojov, spôsobu zabezpečenia prenesenej pôsobnosti stavebného poriadku prostredníctvom spoločného obecného úradu bol výkon danej pôsobnosti vyhodnotený ako efektívny. Plnenie pôsobností v oblasti informačných technológií zodpovedalo finančným možnostiam obce.

Obec Somotor v rámci svojich finančných a ľudských zdrojov sa snažila vytvoriť účinný kontrolný systém. Zavedený vnútorný kontrolný systém obce nefungoval vo všetkých prípadoch účinne na čo poukazujú kontrolné zistenia uvedené v tomto protokole o výsledku kontroly.

Odporúčanie na riešenie zistených nedostatkov:

1. Internou úpravou postupov vykonávania finančnej kontroly zefektívniť vnútorný kontrolný systém obce tak, aby pokrýval kontrolu všetkých verejných prostriedkov a majetku obce Somotor.

Protokol o výsledku kontroly

Podľa poverenia predsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) č. 819/01 z 10.04.2014 vykonali:

Ing. Eva Kaduková, vedúca kontrolnej skupiny
Mgr. Henrieta Pánková, členka kontrolnej skupiny

kontrolu efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami v SR, ktorej účelom bolo preveriť efektívnosť a účinnosť obce pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 14.05.2014 do 29.10.2014

**v obci Somotor, Obchodná 39/7, 076 35 Somotor,
IČO 00331945**

za kontrolované obdobie rokov 2011 až 2013 a súvisiace obdobie pre potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bolo preverenie efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností obce a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone vybraných pôsobností obce.

Obec Somotor (ďalej aj „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy SR právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce prostredníctvom verejných zhromaždení obyvateľov obce, hlasovaním obyvateľov obce a najmä prostredníctvom volených zástupcov: obecného zastupiteľstva (ďalej aj „ObZ“) a starostu obce.

Činnosť obce je upravená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Obec Somotor sa nachádza v Košickom samosprávnom kraji, v južnej časti Východoslovenskej nížiny blízko Slovensko-Maďarsko-Ukrajinského trojhranicia. Podľa údajov Štatistického úradu SR mala obec nasledovné počty obyvateľov: v roku 2011 – 1 561 obyvateľov, v roku 2012 – 1 560 obyvateľov a 1 529 obyvateľov v roku 2013.

Obec mala vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti dve rozpočtové organizácie s právnou subjektivitou: základnú školu s vyučovacím jazykom slovenským a základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským. Prostredníctvom týchto organizácií zabezpečovala výchovu a vzdelávanie v obci.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Preverenie efektívnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností obcí SR

Kontrolou bolo preverované využívanie zdrojov obce na zabezpečenie výkonu jednotlivých pôsobností so zameraním na hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a majetkom obce, ľudské a materiálne zdroje, spôsob výkonu a financovanie vybraných pôsobností.

1.1 Využívanie finančných, materiálnych a ľudských zdrojov

1.1.1 Rozpočtové hospodárenie a majetok obce

Rozpočet ako základný nástroj finančnej politiky vyjadruje ako obec hospodári s verejnými prostriedkami. Informuje o tom ako obec rozdeľuje finančné prostriedky, teda koľko dáva na chod obecného úradu, rozvoj obce a podobne. Rozpočet tiež informuje o tom, či sú aktivity financované z daní, poplatkov, alebo si obec požičiava.

Obec Somotor zostavila v kontrolovanom období rokov 2011 až 2013 prebytkový rozpočet, ktorý bol vnútorne členený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie v súlade s § 10 ods. 3 a 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Kontrolou zostavených a zastupiteľstvom schválených rozpočtov bolo zistené, že rozpočet v roku 2011 nebol zostavený a schválený v súlade s § 9 ods. 1 citovaného zákona ako viacročný rozpočet, tzn. nebol zostavený na roky 2011-2013.

Ďalej bolo zistené, že obec v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia zostavila svoj rozpočet bez rozpočtu rozpočtových organizácií vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. Obec tým nedodrжала § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou.

Obec vývoj hospodárenia sledovala a priebežne informovala ObZ s plnením rozpočtu. V priebehu kontrolovaného obdobia boli na základe sledovania vývoja hospodárenia vykonané zmeny a následné úpravy rozpočtu. Zmeny rozpočtu boli schvaľované obecným zastupiteľstvom v priebehu roka v súlade s § 14 ods. 1 a 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

ObZ rozpočet na rok 2011 neschválilo do 31. decembra bežného roka, ale až v príslušnom roku, t.j. do schválenia rozpočtu mala obec hospodáriť v rozpočtovom provizóriu. Výdavky uskutočnené v období do schválenia rozpočtu obec nesledovala a zároveň nezúčtovala príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória so schváleným rozpočtom obce na príslušný rok. Takýto postup obce bol v rozpore s ustanovením § 11 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Kontrolou bolo zistené, že výdavky obce počas rozpočtového provizória neprekročili 1/12 celkových výdavkov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Záverečný účet za roky 2011 a 2012 preukázal prebytok rozpočtu obce, ktorý ObZ schválilo bez výhrad, pričom príslušné uznesenia, ktoré boli výsledkom prerokovania záverečného účtu, neobsahovali rozhodnutie o jeho použití v zmysle § 16 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého o použití prebytku rozpočtu rozhoduje ObZ pri prerokúvaní záverečného účtu obce. Podľa § 16 ods. 6 citovaného zákona prebytok rozpočtu obce je zdrojom rezervného fondu, prípadne ďalších peňažných fondov.

Kontrolovaný subjekt pri prerokovaní záverečného účtu za roky 2011 a 2012 nepostupoval v súlade s § 16 ods. 12 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď návrhy záverečných účtov obce neprerokoval najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

Prehľad o schválenom, upravenom rozpočte obce a skutočnom čerpaní za roky 2011 až 2013 je uvedený v prílohe č. 1 tohto protokolu o výsledku kontroly.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti majetku je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č.1

Rok	2011	2012	2013
Suma celkového majetku obce (v eurách)	2 133 337	2 272 760	2 234 879
Prírastok/úbytok majetku za obdobie 2011 – 2013 (%)	-	-	4,76
Majetok na obyvateľa (v eurách)	1 366,65	1456,90	1 461,66
Suma neobežného majetku (v eurách)	1 988 445	2 096 265	2 036 022
Podiel neobežného majetku na celkovom majetku (%)	93,21	92,23	91,10
Suma dlhodobého hmotného majetku (v eurách)	1 646 979	1 754 799	1 694 556
Suma obežného majetku (v eurách)	144 503	176 299	198 609
Suma dlhodobých pohľadávok (v eurách)	0	0	0
Suma krátkodobých pohľadávok (v eurách)	108 672	159 526	171 694
Podiel pohľadávok na celkovom majetku (%)	5,09	7,02	7,68
Podiel pohľadávok po lehote splatnosti na celkovej sume pohľadávok (%)	72,20	66,61	63,38
Počet uzatvorených KZ na kúpu dlhodobého majetku	0	0	1
Počet uzatvorených KZ na predaj DHM	1	0	3
Druh majetku	autobus	0	pozemky
Cena predávaného majetku (v eurách)	1 000	0	50 363

Celkový majetok obce v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 vzrástol o 6,54 %, t.j. o 139 423,00 eur, v roku 2013 oproti roku 2012 bol pokles o 1,67 %, t.j. o 37 881,00 eur. Index rastu 2013/2011 bol 1,05. Neobežný majetok z celkového majetku tvoril v roku 2011 – 93,21 %, v roku 2012 – 92,23 % a v roku 2013 - 91,10 %. V kontrolovanom období bol ukončený projekt „Dažďové záhrady“ v sume 20 000,00 eur, bol zakúpený pozemok (pre čističku odpadových vôd) v sume 22 400,00 eur, bola zrealizovaná obnova cesty v sume 4 660,00 eur, bol zakúpený traktor. Zároveň boli dané do užívania prístroje a zariadenia umiestnené v čističke odpadových vôd v sume 101 470,00 eur.

V kontrolovanom období bol zaznamenaný nepriaznivý vývoj pohľadávok. Kontrolou bolo zistené, že krátkodobé pohľadávky mali rastúcu tendenciu. V roku 2013 vzrástli oproti roku 2011 o 63 022,00 eur, t.j. o 57,99 %. Z celkovej sumy pohľadávok bol stav pohľadávok po lehote splatnosti nasledovný: v roku 2011 bol v sume 98 456,00 eur, v roku 2012 v sume 106 257,00 eur a 108 815,00 eur v roku 2013.

Preverením daného stavu pri pohľadávkach po lehote splatnosti bolo zistené, že obec:

- nevedela preukázať vymáhanie pohľadávok,
- evidovala pohľadávku v sume 63 761,60 eur voči subjektu, ktorý už neexistoval. Preverením bolo zistené, že na základe súdneho rozhodnutia bol v roku 2005 uskutočnený výmaz tohto subjektu z obchodného registra pre nemajetnosť dlžníka,
- v účtovnej evidencii evidovala pohľadávky voči občanom, ktorí už svoj dlh vyrovnali,

- k rizikovým pohľadávkam netvorila opravné položky.

Uvedené zistenia preukázali, že účtovná závierka v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia neposkytla pravdivý obraz o stave majetku (pohľadávky) obce, čím bol porušený § 7 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), podľa ktorého účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a o finančnej situácii účtovnej jednotky.

Zároveň tým, že obec nevenovala dostatočnú starostlivosť hospodáreniu s pohľadávkami, t.j. hospodáreniu s majetkom obce, nepoužila všetky právne prostriedky na jeho ochranu, porušila ustanovenia § 7 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“).

Obec Somotor v kontrolovanom období mala prijaté zásady hospodárenia s majetkom obce, v súlade s § 9 ods. 1 zákona o majetku obcí. Zásady hospodárenia s majetkom obce boli schválené ObZ 08.07.2011.

V rámci preverenia hospodárenia s majetkom bola vykonaná kontrola dokumentácie z vykonanej inventarizácie majetku a záväzkov, pričom bolo zistené, že obec vykonala inventarizáciu hmotného majetku k 31.12.2012, ale nevyhotovila inventarizačné zápisy (vyhotovené boli inventarizačné súpisy), čím postupovala v rozpore s § 30 ods. 3 zákona o účtovníctve. Ďalej kontrolou bolo zistené, že obec nedodržala ustanovenie § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve, keď v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia nevykonala dokladovú inventúru u majetku nehmotnej povahy, u záväzkov a u ostatných súvahových položiek.

Obec vykonala inventarizáciu peňažných prostriedkov v hotovosti v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia len raz ročne v rozpore s ustanovením § 29 ods. 3 zákona o účtovníctve. Z predmetnej inventarizácie neboli vyhotovené inventarizačné zápisy, v dôsledku čoho obec postupovala v rozpore s § 30 ods. 3 citovaného zákona.

Na základe získaných poznatkov z kontroly v obci Somotor je možné konštatovať, že schválený rozpočet v kontrolovanom období neposkytoval pravdivé informácie o hospodárení s finančnými prostriedkami obce, nakoľko obec nemala dostatočné informácie o hospodárení svojich rozpočtových organizácií.

Obec svoj majetok využívala na zabezpečenie samosprávnych funkcií spojených s činnosťou obecného úradu. Nedostatočná starostlivosť bola venovaná vymáhaniu pohľadávok (hlavne v rokoch pred kontrolovaným obdobím) a následne ich evidencii, čo malo za následok, že celkový majetok obce bol nadhodnotený.

1.1.2 Ľudské zdroje a materiálno-technické zabezpečenie obce

Preverovaním údajov a skutočností týkajúcich sa zabezpečenia podmienok obce v oblasti ľudských zdrojov a materiálno-technického zabezpečenia bolo zistené, že počet zamestnancov obecného úradu v roku 2013 oproti roku 2011 klesol o jedného zamestnanca. Odborné, administratívne a organizačné práce súvisiace s plnením úloh samosprávy obce vykonávali štyri administratívne pracovníčky obecného úradu. Z toho bola jedna pracovníčka na 0,20 % úväzok.

Celkový objem mzdových prostriedkov klesol v roku 2013 oproti roku 2011 o 12 108,50 eur, t.j. o 10,72 %. Pokles mzdových prostriedkov bol zaznamenaný aj

u administratívnych pracovníkov obecného úradu v roku 2013 oproti roku 2011 o 13 783,01 eur, t.j. o 16,73 %.

Kontrolou bolo zistené, že obec program zasadnutí ObZ zverejšovala na úradnej tabuli. Na webovej stránke boli zverejšované základné dokumenty obce ako aj uznesenia ObZ.

Zásady odmeňovania poslancov boli schválené ObZ 14.01.2011 (uznesenie č. 11). V zásadách odmeňovania poslancov bola za výkon poslaneckého mandátu odmena vo výške 23,00 eur mesačne za účasť na zasadnutí ObZ. Zástupcovi starostu bola schválená odmena 80,00 eur mesačne. K uvedeným zásadám bol 25.03.2011 schválený dodatok č. 1. Dodatkom bola upravená sadzba za výkon poslaneckého mandátu na 33,00 eur za účasť na zasadnutí a odmena zástupcovi starostu bola stanovená v sume 135,00 eur mesačne. Kontrolná skupina preverila dodržiavanie schválených zásad, pričom bolo zistené, že poslancom ObZ boli v kontrolovanom období vyplácané odmeny mesačne a nie za účasť na zasadnutí ObZ. Na základe preverenia mzdových listov poslancov a prezenčných listín zo zasadnutia ObZ bol vyčíslený celkový rozdiel medzi nárokovanou a vyplatenou odmenou poslancov v sume 2 422,74 eur.

Obec Somotor tým, že vyplatila poslancom ObZ odmeny v sume 2 422,74 eur v rozpore so schválenými zásadami odmeňovania poslancov, porušila finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého porušením finančnej disciplíny je použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov.

Ďalej bolo zistené, že starosta obce sa zúčastňoval organizovaných školení na aktuálne témy. Celkové výdavky na školenie zamestnancov v roku 2011 boli najvyššie (580,00 eur), v rokoch 2012-2013 boli na rovnakej úrovni (144,00 eur).

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti majetku je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

Rok	2011	2012	2013
Objem mzdových výdavkov * (v eurách)	114 644,25	100 792,44	107 226,75
Podiel mzdových výdavkov na bežných výdavkoch rozpočtu obce ** (%)	31,02	25,11	32,65
Podiel mzdových výdavkov na starostu na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	6,68	6,28	7,86
Podiel mzdových výdavkov na hlavného kontrolóra na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	0,45	1,01	1,93
Podiel mzdových výdavkov na poslancov ObZ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	1,60	1,56	1,96
Podiel mzdových výdavkov na zamestnancov ObÚ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	22,30	16,26	20,89
Počet administratívnych zamestnancov na 100 obyvateľov obce	0,27	0,21	0,21

*starosta, HK, poslanci ObZ, zamestnanci ObÚ, **zdroj: FIN 1-04 resp. FIN 1-12

V oblasti materiálneho technického zabezpečenia výpočtovou technikou bolo zistené, že počas kontrolovaného obdobia obec vlastnila šesť zariadení výpočtovej techniky. O prevádzku a údržbu výpočtovej techniky sa starala externá firma, s ktorou mala obec uzatvorenú zmluvu.

Obec mala zriadenú webovú stránku, ktorej spravovanie a vykonávanie údržby mala zabezpečené svojím zamestnancom v rámci pracovnej náplne.

V súlade s ustanoveniami § 5 až § 6 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o slobode informácií) obec zverejňovala informácie, zmluvy, objednávky a faktúry na inom webovom portáli, ktorý bol prevádzkovaný externou firmou.

Kontrolou bolo preverené dodržiavanie výnosu MF SR č. 312/2010 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „výnos MF SR č. 312/2010“), pričom bolo zistené, že obec nevytvárala prevádzkovú zálohu skupiny údajov a archivačnú zálohu vytvárala štyrikrát ročne, čo bolo v rozpore s povinnosťou vyplývajúcou z § 38 písm. a) citovaného výnosu. V danom prípade obec mala vytvárať prevádzkovú zálohu najmenej raz za týždeň a archivačnú zálohu najmenej raz za dva mesiace.

Ďalej bolo zistené, že obec v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia, vytvárala len jednu kópiu archivačnej zálohy, namiesto povinných dvoch kópií, v dôsledku čoho konala v rozpore s § 38 písm. b) výnosu MF SR č. 312/2010.

V súlade s § 39 písm. a) citovaného výnosu obec zálohy dát vyhotovené v jednej kópii uložila v zamknutej miestnosti v objekte, kde sa nachádzajú technické prostriedky informačného systému. Povinnosť zabezpečiť fyzické ukladanie druhej kópie archivačnej zálohy v inom objekte, ako sa nachádzajú technické prostriedky informačného systému verejnej správy, ktorého údaje boli archivované, obec Somotor už nesplnila, v dôsledku čoho konala v rozpore s § 39 písm. b) výnosu MF SR č. 312/2010.

Prehľad o vybraných ukazovateľov materiálno-technického zabezpečenia obce uvádza tabuľka č. 3.

Tabuľka č. 3

Rok	2011	2012	2013
Objem výdavkov na IT (informačné technológie) (v eurách)	342,64	591,17	927,13
Podiel výdavkov na IT na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	0,09	0,15	0,28
Priemerný vek výpočtovej techniky (v rokoch)	7	7	6

Na základe vyššie uvedeného kontrolná skupina skonštatovala, že obec si plnila svoje povinnosti v oblasti IT. Počet počítačov zodpovedal počtu pracujúcich administratívnych zamestnancov a starostu na obecnom úrade. Menší nedostatok obce v tejto oblasti bol v počte vyhotovených prevádzkových a archivačných záloh.

1.2 Výkon vybraných pôsobností

V kontrolovanom období obec Somotor výkon prenesených kompetencií na úseku stavebného poriadku zabezpečovala prostredníctvom zmluvy o zriadení spoločného obecného úradu (ďalej len „SOÚ“). Hlavným predpokladom bolo zabezpečiť daný výkon odborne spôsobilou osobou. V rámci zabezpečenia originálnych kompetencií obec zabezpečila zber a vývoz odpadu externým dodávateľom.

1.2.1 Regionálny rozvoj, utváranie podmienok rozvoja obce čerpaním fondov Európskej únie

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov z fondov Európskej únie (ďalej len „EÚ“) je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

Rok	2011	2012	2013
Objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ (v eurách)	N/A	N/A	N/A
Celkový počet zrealizovaných projektov do 31.12.2013	2 projekty		
Celkový objem čerpaných prostriedkov z fondov EÚ do 31.12.2013 (v eurách)	69 753,36		

Obec Somotor nebola v kontrolovanom období prijímateľom nenávratných finančných prostriedkov z fondov EÚ, ani nepodala žiadosti o ich poskytnutie.

V termíne do 31.12.2013 obec bola zapojená do dvoch projektov EÚ vyhlásených v rokoch 2005 a 2006. Celková suma príspevkov, ktorú obec prijala z fondov EÚ, predstavovala sumu 69 753,36 eur. V roku 2005 obec Somotor bola zapojená do programu „Spracovanie projektovej dokumentácie pre Centrum sociálnych služieb v rozsahu realizačného projektu“ a v roku 2006 do projektu „Územný plán obce Somotor“.

1.2.2 Prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky a stavebného poriadku

Obec v kontrolovanom období vykonávala prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky pre obce Somotor a Svätú Máriu s počtom obyvateľov uvedeným v tabuľke č. 5.

Na úhradu nákladov na úseku matriky v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia boli matričnému úradu Somotor poskytnuté finančné prostriedky vo forme dotácií zo štátneho rozpočtu. Finančné prostriedky poskytnuté matričnému úradu zo štátneho rozpočtu postačovali na úhradu nákladov a preto objem skutočne vynaložených finančných prostriedkov na činnosť matriky sa zhoduje s výškou dotácií na zabezpečenie činnosti preneseného výkonu štátnej správy.

Na úseku matriky bola jedna matrikárka, ktorá pracovala na pracovný úväzok 0,20 %.

Kontrolná skupina preverila počet všetkých úkonov (vrátane spoplatnených) vykonaných matričným úradom Somotor na základe údajov vykazovaných v štatistických prehľadoch o matričných udalostiach z jednotlivých rokov. V roku 2011 bolo vykonaných 67 úkonov matrikou (z toho 37 spoplatnených), v roku 2012 - 104 úkonov (z toho 59 spoplatnených) a v roku 2013 - 68 úkonov (z toho 38 spoplatnených).

Kontrolou bolo zistené, že matrikárka si v súlade s § 8 ods. 4 zákona č. 154/1994 Z. z. o matrikách v znení neskorších predpisov prehlbovala kvalifikáciu odborným vzdelávaním a to účasťou na povinných školeniach.

V tabuľke č. 5 je uvedený vývoj skutočných príjmov, výdavkov a vybraných ukazovateľov na úseku matričnej činnosti.

Tabuľka č. 5

Rok	2011	2012	2013
Počet obyvateľov *(k 31.12.)	2 136	2 136	2 101
Objem finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy (dotácia MV SR) (v eurách)	2 784,15	2 787,95	2 817,55
Objem príjmov zo spoplatnených úkonov (v eurách)	55,50	218,00	190,00

Objem skutočných výdavkov (v eurách)	2 784,15	2 787,95	2 817,55
Pokrytie výdavkov úseku matriky príjmami (%)	101,99	107,82	106,74
Výdavky na obyvateľa* (v eurách)	1,30	1,31	1,34

* všetkých obcí, pre ktoré obec vykonávala činnosť matriky (zdroj: ŠÚ SR)

Obec Somotor zabezpečovala v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia výkon prenesenej pôsobnosti na úseku stavebného poriadku prostredníctvom SOÚ zriadeného v meste Kráľovský Chlmec. SOÚ zabezpečoval administratívne a organizačné veci na úseku stavebného poriadku v prenesených kompetenciách ObZ a starostov obcí v zmysle zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Dôvodom uzavretia zmluvy o zriadení SOÚ bolo skvalitniť, zefektívniť a zracionalizovať zabezpečovanie prenesených úloh na úseku stavebného poriadku. Predmetná zmluva bola uzatvorená 22.01.2003 medzi obcou Somotor a ďalšími 30 účastníkmi zmluvy. Účastníci zmluvy sa zaviazali poskytovať na úhradu nákladov SOÚ finančné prostriedky vo forme dotácií zo štátneho rozpočtu, ktoré boli poukázané poskytovateľom dotácie priamo na bankový účet SOÚ.

Účastníci zmluvy sa ďalej v zmluve o zriadení SOÚ zaviazali, že ak poskytnuté finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu nebudú postačovať na zabezpečenie výkonu úloh SOÚ, účastníci zmluvy vzniknutý nedoplatok uhradia.

Obec Somotor v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia neuhradila žiaden nedoplatok zo svojho rozpočtu. Na úseku stavebného poriadku jej vznikli príjmy: v roku 2011 v sume 98,50 eur, v roku 2012 v sume 121,50 eur a v roku 2013 v sume 245,00 eur.

Kontrolovaný subjekt po dohode so SOÚ, z dôvodu rýchlejšieho vybavenia, prijímal žiadosti na úseku stavebného poriadku, ktoré potom odoslal (postúpil) SOÚ a ten predmetné žiadosti vyhodnotil a rozhodol. Následne nato stavebný úrad Somotor vydal oznámenie o ohlásení alebo rozhodnutí.

Obec viedla evidenciu v súlade s § 132 ods.1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“).

V tabuľke č. 6 je uvedený vývoj skutočných príjmov, výdavkov a vybraných údajov na úseku stavebného poriadku.

Tabuľka č. 6

Rok	2011	2012	2013
Objem finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy (dotácia MDVRR SR) (v eurách)	1 511,25	1520,55	1451,73
Objem príjmov zo spoplatnených úkonov (v eurách)	98,50	121,50	245,00
Objem výdavkov na úseku stavebného poriadku (mimo dotácie z MDVRR SR) (v eurách)	0	0	0
Pokrytie výdavkov úseku stavebného poriadku príjmami (%)	106,52	107,99	116,88
Počet vydaných rozhodnutí na úseku stavebného poriadku	6	6	5
Počet vydaných oznámení o ohlásení (drobné stavby, atď.)	4	4	1

*Ministerstvo dopravy, výstavby, regionálneho rozvoja SR- MDVRR SR

1.2.3 Odpadové hospodárstvo obce

Obec zabezpečovala činnosť odpadového hospodárstva v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia dodávateľsky, prostredníctvom organizácie bez väzby na obec, ktorá

poskytuje svoje služby v oblasti odpadového hospodárstva odo dňa 12.03.2010 a do roku 2013 boli vyhotovené dva dodatky k zmluve.

Obec v roku 2011 nemala schválené VZN v oblasti odpadového hospodárstva a v roku 2012 ObZ schválilo VZN č. 2/2012, ktoré nadobudlo účinnosť odo dňa 02.07.2012.

ObZ uznesením č. 204, dňa 30.11.2012 schválilo žetónový systém platenia poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad (ďalej len „KOaDSO“) na rok 2013.

Obec Somotor vypracovala samostatne program odpadového hospodárstva (ďalej len „POH“) dňa 21.02.2014, ktorý sa aplikoval na roky 2011 – 2015 v súlade s § 6 ods. 1, 4, 5 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“).

Obec nemala vlastnú skládku, ani zberný dvor. Obec vykonávala triedený zber papiera, plastov, skla a kovov v súlade s § 39 ods. 16 zákona o odpadoch. Obec Somotor zabezpečila najmenej dvakrát do roka zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov podľa § 39 ods. 5 písm. b) zákona o odpadoch.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti odpadového hospodárstva je uvedený v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7

Rok	2011	2012	2013
Celkový objem komunálneho odpadu (t)	262,44	244,22	252
Celkový objem vyseparovaného odpadu (t)	8	4	6
Podiel separovaného odpadu na celkovom odpade (%)	3,05	1,64	2,38
Celková suma skutočných výdavkov na odpadové hospodárstvo (v eurách)	19 400	30 962	28 861
Výdavky na obyvateľa obce na odpadové hospodárstvo (v eurách)	12,43	19,85	18,88
Výdavky na t odpadu (v eurách)	73,92	126,78	114,53
Celková suma príjmov odpadového hospodárstva (v eurách)	7 148	10 181	12 158
Suma prostriedkov z miestneho poplatku za KOaDSO (vyrubená suma) (v eurách)	6 500	6 500	7 500
Podiel z príjmu z poplatku za KOaDSO na obyvateľa (v eurách)	4,16	4,17	4,91
Pokrytie výdavkov odpadového hospodárstva príjmami (%)	36,85	32,88	42,13

Porovnaním celkového objemu vyseparovaného odpadu k celkovému objemu komunálneho odpadu, bolo zistené, že objem vyseparovaného odpadu je veľmi v malom pomere k celkovému objemu odpadov, v roku 2011 - 3,05 % , v roku 2012- 1,64 % , v roku 2013 - 2,38 %. Počet druhov separovaných komodít v obci bol v rokoch 2011 a 2012 sedem a v roku 2013 šesť. Na základe vyššie uvedených údajov je možné konštatovať, že obec vykonávala triedený zber, ale obyvatelia obce sa aktívne nepodieľali na separovaní odpadov.

Celková suma výdavkov odpadového hospodárstva podľa plnenia rozpočtu stúpla v roku 2013 oproti roku 2011 o 48,77 %, z dôvodu kúpy zberných nádob na odpady a z dôvodu, že obec v rokoch 2012 a 2013 splácala záväzky, ktoré vznikli v roku 2010 voči organizácii, prostredníctvom ktorej zabezpečovala činnosť odpadového hospodárstva.

V roku 2013 oproti roku 2011 bol zaznamenaný nárast príjmov týkajúcich sa odpadového hospodárstva o 70,09 %. Obec v kontrolovanom období nepožiadala o príspevok

z recyklačného fondu a tým nevyužila možnosť zvýšiť svoje príjmy v oblasti odpadového hospodárstva.

2 Preverenie účinnosti vykonávania vybraných pôsobností obce

Kontrolou bolo preverované napĺňanie predpokladov účinného výkonu pôsobností, dosahovanie cieľov a zámerov najmä z pohľadu preskúmania programového rozpočtu obce, ďalších strategických plánovacích dokumentov a zabezpečovania vybraných prvkov spätnej väzby.

2.1 Programové rozpočtovanie obce

Programový rozpočet prehľadne zobrazuje financovanie oblasti v činnosti samosprávy. Obec Somotor nemala v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia vypracovaný programový rozpočet, čím postupovala v rozpore s § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

ObZ rozhodlo o neuplatňovaní programového rozpočtu uznesením č. 389, schváleným 26.05.2014 pre rozpočet obce na rok 2014.

2.2 Strategické plánovanie a vybrané prvky spätnej väzby výkonu pôsobností

Obec Somotor mala vypracovaný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „PHSR“), ktorý sa aplikoval na roky 2007 až 2013 a ktorý bol schválený ObZ dňa 10.08.2011, uznesením č. 78. Na vypracovaní PHSR sa podieľali zamestnanci obce.

Kontrolná skupina preverila obsah PHSR a zistila jeho súlad s § 8 ods.1, 3 až 5 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podpore regionálneho rozvoja“). Obec podľa § 12 písm. b) zákona o podpore regionálneho rozvoja zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie. Po preverení zápisníc zo zasadnutí ObZ v kontrolovanom období bolo zistené, že obec nemonitorovala a nehodnotila plnenie PHSR čo bolo v rozpore s § 12 písm. b) citovaného zákona.

Obec Somotor vypracovala územný plán podľa § 11 stavebného zákona. Územný plán bol prijatý uznesením č. 56 v roku 2008. Závazná časť územného plánu bola aktualizovaná v roku 2013.

Kontrolovaný subjekt mal v roku 2011 vypracovaný povodňový plán záchranných prác podľa § 10 ods. 3 písm. c) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov a dňa 06.02.2012 bol vypracovaný nový povodňový plán. Obsah povodňových plánov bol v súlade s prílohou č. 4 predpisu č. 261/2010 Z. z. vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania.

Kontrolou ďalej bolo zistené, že obec vypracovala plán ochrany obyvateľstva podľa § 15 ods. 1 písm. a) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Dňa 16.02.2011 bol plán ochrany obyvateľstva aktualizovaný a jednotlivé časti plánu sa v súlade s citovaným zákonom ročne aktualizovali.

Obec Somotor ako správca informačných systémov verejnej správy mala povinnosť vypracovať koncepciu rozvoja informačných systémov, teda dokument definujúci najmä ciele, organizačné, technické a technologické nástroje a architektúru informačných systémov

verejnej správy v súlade so štandardmi. Obec predmetnú koncepciu nemala vypracovanú podľa § 3 ods. 4 písm. a) zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Obec nemala vypracovaný komunitný plán sociálnych služieb v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia, čo bolo v rozpore s ustanovením § 83 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

2.3 Systém vnútornej kontroly

Obec predložila ku kontrole Organizačný poriadok obce Somotor účinný od 25.01.2003 a organizačnú štruktúru obecného úradu platnú od 01.04.2011. Organizačná štruktúra obecného úradu pre nízky počet administratívnych pracovníkov nezodpovedala požiadavkám stanoveným na vykonávanie predbežnej finančnej kontroly podľa § 8 písm. c) zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“). S ohľadom na počet zamestnancov a ich pracovnú náplň v kumulovaných pozíciách, oddelenie rozhodovacích právomocí zamestnanca zodpovedného za realizáciu finančnej operácie od právomocí zamestnanca zodpovedného za vedenie účtovníctva nemohlo byť zabezpečené.

Postup pri vykonávaní finančnej kontroly mala obec upravený vo vnútroorganizačnej smernici pre vedenie účtovníctva, ktorá bola platná od 01.01.2011. Smernica zahrňovala činnosti referátu rozpočtu, účtovníctva a miezd pri vykonávaní predbežnej finančnej kontroly. Súčasťou výkonu predbežnej finančnej kontroly bolo aj uzatváranie zmlúv. Predložená interná smernica nebola vypracovaná v súlade s platnou právnou úpravou zákona o finančnej kontrole, nakoľko nebola stanovená povinnosť vykonávať predbežnú finančnú kontrolu dvomi zamestnancami s uvedením podpisov, dátumu jej vykonania a vyjadrením podľa § 9 ods. 3 písm. a) až g) citovaného zákona.

Vykonávanie predbežnej finančnej kontroly bolo preverené na vybraných účtovných dokladoch a zmluvách v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia. Bolo zistené, že obec vôbec nevykonávala predbežnú finančnú kontrolu v rámci pripravovanej finančnej operácie na objednávkach a zmluvách a na faktúrach bolo potvrdené vykonanie starostom obce. Obec tým, že neoverila každú pripravovanú finančnú operáciu predbežnou finančnou kontrolou predpísaným spôsobom, nedodržala § 9 zákona o finančnej kontrole, ktorý ustanovuje povinnosť obce, predbežnou finančnou kontrolou so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť použitia verejných prostriedkov, overiť súlad pripravovanej finančnej operácie s rozpočtom orgánu verejnej správy, osobitnými predpismi, uzatvorenými zmluvami, internými aktmi riadenia o hospodárení s verejnými prostriedkami.

Následnú finančnú kontrolu v obci vykonával hlavný kontrolór obce, ktorý bol na 0,20 % úväzok. Prehľad o počte vykonaných kontrol je uvedený v tabuľke č. 8.

Kontrolnej skupine NKÚ SR ku kontrole boli predložené výsledné materiály z vykonaných kontrol, ako aj správy predkladané ObZ. Hlavný kontrolór pri plnení svojich povinností postupoval v súlade s § 18f ods. 1 zákona o obecnom zriadení a kontrolnú činnosť vykonával len v obci Somotor.

Prehľad vývoja vybraných preverovaných údajov týkajúcich sa činnosti hlavného kontrolóra je uvedený v tabuľke č. 8.

Tabuľka č. 8

Rok	2011	2012	2013
Úväzok HK	0,2	0,2	0,2
Podiel mzdových výdavkov na HK na bežných výdavkoch rozpočtu obce (%)	0,45	1,01	1,93
Počet následných finančných kontrol vykonaných HK	1	3	1
Podiel počtu skutočne vykonaných kontrol zo strany HK k počtu plánovaných kontrol odsúhlasených ObZ (%)	150	200	100

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že hlavný kontrolór v počte vykonaných kontrol, postupoval podľa plánu kontrolnej činnosti na príslušný rok a zároveň vykonával kontroly na požiadanie ObZ. Na požiadanie ObZ vykonával kontrolu plnenia uznesení, kontrolu vybraných pohľadávok a iné.

Preverením zabezpečenia vhodných podmienok pre účinný systém kontroly a jeho nezávislý výkon v obci kontrolná skupina NKÚ SR konštatovala, že personálne obsadenie obecného úradu nevytváralo predpoklady pre účinné vykonávanie predbežnej finančnej kontroly v súlade so zákonom o finančnej kontrole.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 31.10.2014:

Ing. Eva Kaduková
vedúca kontrolnej skupiny

Mgr. Henrieta Pánková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 20.11.2014:

Ján Juhász
starosta obce

Zoznam príloh

Príloha č. 1	Prehľad o rozpočte obce za roky 2011 až 2013
--------------	--

	2011				2012				2013			
Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie
	(eur)	(eur)	(eur)	(%)	(eur)	(eur)	(eur)	(%)	(eur)	(eur)	(eur)	(%)
Príjmy spolu	886 433	897 128	905 736	101	877 349	1 033 186	1 049 347	102	834 596	834 596	1 001 096	120
V tom: bežné príjmy	878 448	869 144	877 751	101	869 364	910 784	1 008 057	111	834 596	834 596	931 147	112
kapitálové príjmy	-	-	-		-	100 564	-				50 060	
príjmové finančné operácie	7 985	27 984	27 985	100	7 985	21 838	41 290	189			19 889	
Výdavky spolu	886 188	886 188	860 610	97	884 263	1 011 518	1 040 918	103	824 234	824 234	1 003 557	122
V tom: bežné výdavky	863 585	854 785	828 773	97	832 900	859 591	868 993	101	814 906	814 906	936 728	115
kapitálové výdavky	7 985	16 785	14 728	88	26 784	127 348	124 704	98	9 328	9 328	43 606	467
výdavkové finančné operácie	14 618	14 618	17 109	117	24 579	24 579	47 221	192			23 223	
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), vrátane finančných operácií	245	10 940	45 126	x	- 6 914	21 668	8 429	X	10 362	10 362	- 2 461	x
Bežný rozpočet (+, -)	14 863	14 359	48 978	x	36 464	51 193	139 064	X	19 690	19 690	- 5 581	x
Kapitálový rozpočet (+,-)	- 7 985	- 16 785	- 14 728	x	- 26 784	- 26 784	- 124 704	X	- 9 328	- 9 328	6 454	x
Finančné operácie (+, -)	- 6 633	13 366	10 876	x	- 16 594	- 2 741	- 5 931	X		-	- 3 334	x
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), po vylúčení finančných operácií	6 878	- 2 426	34 250	x	9 680	24 409	14 360	X	10 362	10 362	873	x